

U s n e s e n í

Krajský soud v Brně rozhodl v neveřejném zasedání konaném dne 8. října 2015 o **stížnosti odsouzeného J. Ž.**, nar. XXXXX, trvale bytem XXXXX, proti usnesení Okresního soudu v Prostějově ze dne 28. 1. 2015 č. j. 1 T 71/2012-523 **t a k t o :**

Podle § 148 odst. 1 písm. c) trestního řádu se stížnost z a m í t á .

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným usnesením Okresní soud v Prostějově rozhodl tak, že odsouzený J.Ž. je podle § 155 odst. 1 trestního řádu a § 152 odst. 1 písm. b) trestního řádu povinen nahradit státu na účet Okresního soudu v Prostějově odměnu a hotové výdaje ve výši 45.185 Kč uhrazené ustanovenému obhájci státem.

Usnesení nenabylo právní moci, neboť proti němu včas podal stížnost odsouzený, přičemž tato je zdůvodněna jeho obhájcem. Namítá, že předmětné rozhodnutí soudu I. stupně je nepřezkoumatelné, tudíž nezákonné, neboť z něho není zřejmé, o jakou odměnu se jedná, kolik úkonů bylo jako mimosmluvní odměna přiznáno ustanovenému obhájci, o jaké úkony právní služby se jedná, z jaké tarifní hodnoty při výpočtu odměny vycházel soud, jaké hotové výdaje vynaložil ustanovený obhájce a jak je prokázal, když okresní soud v napadeném usnesení se toliko omezil na konkrétní částku, kterou uložil obviněnému uhradit, přičemž není zřejmé, jak tato částka byla vypočtena. Obviněný nezpochybňuje, že na straně ustanoveného obhájce vznikl nárok na odměnu a náhradu hotových výdajů, zpochybňuje však výši, kdy způsob stanovení odměny je zcela nejasný.

Odsouzený v podané stížnosti dále poukazuje na skutečnost, že napadené usnesení vydal vyšší soudní úředník, přičemž dle § 155 odst. 1 trestního řádu o povinnosti odsouzeného k náhradě nákladů spojených s výkonem vazby a o povinnosti k náhradě odměny a hotových výdajů uhrazených ustanovenému obhájci státem, rozhodne po právní moci rozsudku předseda senátu soudu I. stupně. Namítá, že trestní řád tedy vysloveně vyžaduje, aby o povinnosti k náhradě nákladů rozhodoval předseda senátu soudu I. stupně, tedy soudce, nikoli vyšší soudní úředník, kterého považuje za osobu nekompetentní rozhodovat o této věci. Poukazuje na skutečnost, že ustanovení § 27a trestního řádu nelze v této věci použít, neboť ustanovení § 155 odst. 1 trestního řádu je leg specialis ve vztahu k ustanovení § 27a trestního řádu. Dle odsouzeného nelze tudíž připustit, aby o tak závažných věcech rozhodoval pouze vyšší soudní úředník, kdy tento výklad považuje nejen za výklad v rozporu s trestním řádem, ale i s Ústavou a článkem 3638 Listiny

práv a svobod. Poukazuje též na rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 21. 4. 1999 sp. zn. 3 To 171/99, z něhož vyplývá, že rozhodnutí o povinnosti odsouzeného nahradit poškozenému náklady potřebné k účelnému uplatnění jeho nároku na náhradu škody v trestním řízení včetně nákladů vzniklých přibráním zmocněnce může učinit pouze předseda senátu I. stupně, ne však justiční čekatel, soudní tajemník nebo vyšší soudní úředník. Z těchto důvodů považuje odsouzený rozhodnutí soudu I. stupně za nezákonné a domáhá se, aby Krajský soud v Brně napadené usnesení zrušil.

Krajský soud v Brně jako soud stížnostní přezkoumal v intencích ustanovení § 147 odst. 1 trestního řádu správnost výroku napadeného usnesení i řízení, které mu předcházelo, a dospěl k následujícím závěrům.

Podle § 152 odst. 1 písm. b) trestního řádu a § 155 odst. 1 trestního řádu byl-li obžalovaný pravomocně uznán vinným, je povinen nahradit státu odměnu a hotové výdaje uhrazené ustanovenému obhájci státem.

Ze spisového materiálu je patrné, že rozsudkem Okresního soudu v Prostějově ze dne 22. 7. 2014 č. j. 1 T 71/2012-473 ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 20. 11. 2014 č. j. 9 To 404/2014-509 byl odsouzený J.Ž. uznán vinným přečinem ublížení na zdraví podle § 146 odst. 1 trestního zákoníku a přečinem znásilnění podle § 185 odst. 1 trestního zákoníku, za což mu byl uložen úhrnný trest odnětí svobody v trvání 33 měsíců, jehož výkon byl podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání tří let. V této trestní věci opatřením ze dne 18. 1. 2012 byl obviněnému J.Ž. ustanoven obhájce Mgr. Milan Popelka. Opatřením ze dne 26. 11. 2013 bylo rozhodnuto tak, že ustanovení obhájce Mgr. Milana Popelky se zrušuje, neboť obviněný J.Ž. si zvolil obhájce na plnou moc, a to JUDr. Ing. Lichnovského.

Usnesením Okresního soudu v Prostějově ze dne 19. 6. 2014 č. j. 1 T 71/2012-423 bylo rozhodnuto tak, že podle § 151 odst. 3 trestního řádu Mgr. Milanu Popelkovi se přiznává jako odměna za poskytnuté právní úkony náhrada hotových výdajů a náhrada za promeškaný čas ve výši 45.185 Kč včetně DPH. Toto usnesení obsahuje řádné odůvodnění, z něhož vyplývá, o jaké úkony právní služby se jedná, z jaké tarifní hodnoty při výpočtu odměny soud vycházel, jaké výdaje vynaložil ustanovený obhájce a prokázal je, a tudíž jaká konkrétní částka (45.185 Kč) obhájci Mgr. Milanu Popelkovi jako odměna za poskytnuté právní úkony a náhradu hotových výdajů a náhradu za promeškaný čas se přiznává. Předmětné usnesení obsahují řádné poučení o právu stížnosti do tří dnů od jeho oznámení s tím, že stížnost má odkladný účinek. Toto usnesení o výši odměny ustanoveného obhájce Mgr. Milana Popelky bylo doručeno odsouzenému J.Ž. dne 23. 6. 2014 a jeho obhájci, JUDr. Ing. Lichnovskému, dne 23. 6. 2014. Proti předmětnému usnesení si nikdo nepodal stížnost, nikterak nebylo zpochybněno, a tudíž dnem 27. 6. 2014 nabylo právní moci. Následně, na základě platebního poukazu Okresního soudu v Prostějově (č. l. 425) byla odměna ustanovenému obhájci Mgr. Milanu Popelkovi ve výši 45.185 Kč státem proplacena.

Je tedy zřejmé, že jak odsouzený J.Ž., tak i jeho obhájce JUDr. Ing. Lichnovský o výši odměny a hotových výdajů uhrazených ustanovenému obhájci státem byli informováni s právem stížnosti výše citovaným usnesením, proti tomu však si stížnost nikdo nepodal,

usnesení nabylo právní moci, a tudíž je zřejmé, že jak odsouzený, tak i jeho obhájce výši odměny, která byla státem proplacena ustanovenému obhájci Mgr. Popelkovi, znali a věděli, za jaké úkony právní služby tato byla poskytnuta. Námitky, které odsouzený ve stížnosti nyní uplatňuje, tudíž se jeví zcela bezdůvodné, když napadeným usnesením je rozhodováno toliko dle ustanovení § 152 odst. 1 písm. b), § 155 odst. 1 trestního řádu v tom směru, že odsouzený takto již dříve pravomocně stanovenou odměnu ustanovenému obhájci je povinen státu zaplatit.

Pokud se týče námítky odsouzeného, že rozhodnutí vydala neoprávněná osoba – vyšší soudní úředník, pak ani této námitce nebylo možno přisvědčit. Dle § 27a trestního řádu jednoduchá rozhodnutí, s výjimkou rozhodnutí o vině a trestu, zpravidla vydává a vykonává a administrativní úkony spojené s řízením provádí vyšší soudní úředník. Zvláštní zákon stanoví jeho působnost a určuje, které úkony může vyšší soudní úředník provést samostatně a kdy postupuje z pověření soudce. Tímto zvláštním zákonem je zákon č. 121/2008 Sb. o vyšších soudních úřednících a vyšších úřednících státního zastupitelství ve znění pozdějších předpisů. Dle § 12 tohoto zákona vyšší soudní úředník v trestním řízení, nestanoví-li zvláštní zákon jinak, může provádět veškeré úkony soudu I. stupně, s výjimkami uvedenými v tomto ustanovení, přičemž rozhodování o povinnosti k náhradě nákladů trestního řízení včetně povinnosti nahradit státu odměnu a hotové výdaje uhrazené státem ustanovenému obhájci mezi tyto zákonem stanovené výjimky nepatří. Jedná se právě o tato jednoduchá rozhodnutí, která má na mysli ustanovení § 27a trestního řádu, která vydává vyšší soudní úředník. Dále je nutno zdůraznit, že podle § 9 odst. 3 zákona č. 121/2008 Sb. proti rozhodnutí vydanému vyšším soudním úředníkem v trestním řízení lze podat stížnost za podmínek stanovených zákonem o trestním řízení soudním. Je-li podána stížnost proti rozhodnutí, které vydal vyšší soudní úředník, může jí zcela vyhovět předseda senátu, pokud ji shledá důvodnou. Pokud se tak nestane, o stížnosti rozhoduje nadřízený soud. Jinými slovy rozhodnutí vyššího soudního úředníka podléhá přezkumu odvolacím soudem v případě, že se s tímto rozhodnutím ztotožní předseda senátu a nevyužije svého oprávnění stížnosti vyhovět. I v tomto kontextu nelze přistoupit na argumenty odsouzeného, že rozhodnutí vyšším soudním úředníkem je v rozporu s trestním řádem, s Ústavou České republiky a s Listinou základních práv a svobod, neboť v opačném případě, pokud by soud přistoupil na argumenty odsouzeného, musel by dojít k závěru, že vyšší soudní úředník v podstatě není oprávněn rozhodovat v žádných případech, nejen o banální povinnosti k náhradě nákladů proplacených státem ustanovenému obhájci, přičemž nutno zdůraznit, že o výši těchto nákladů bylo v tomto konkrétním případě rozhodnuto již samostatným pravomocným usnesením. Stížnostní soud podotýká, že rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích citovaný v podané stížnosti je z roku 1999, tedy z doby před účinností zákona č. 121/2008 a tento právní názor je dávno překonán.

Vzhledem ke shora uvedeným skutečnostem stížnostní soud nemohl vyhovět stížnosti odsouzeného, neboť ji považoval za zcela nedůvodnou. Proto stížnost v plném rozsahu zamítl.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e n í** další řádný opravný prostředek přípustný.

Krajský soud v Brně

dne 8. října 2015

Za správnost vyhotovení:
Kateřina Koukalová

JUDr. Halina Černá v. r.
předsedkyně senátu